

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12838/2016-ERU

V Ostravě 29. listopadu 2017

Č. j. 12838-17/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-12838/2016-ERU a zahájeném dne 16. prosince 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je právnická osoba **ACTRA ALESSIZ s.r.o.**, (jako právní nástupce společnosti **ALESSIZ a.s.**) se sídlem U Gymnázia 1233/1, 140 00 Praha 4, IČO: 27604934, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR-12838/2016-ERU s účastníkem řízení, kterým je právnická osoba ACTRA ALESSIZ s.r.o. se sídlem U Gymnázia 1233/1, 140 00 Praha 4, IČO: 27604934 (dále jen „účastník řízení“), coby právní nástupce právnické osoby ALESSIZ a.s., ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 110806280 tím, že v rozporu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona nebyl v období od 2. září 2008 do 15. prosince 2016 registrovaným účastníkem trhu, se analogicky podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. června 2017 (dále jen „přestupkový zákon“) zastavuje.

Odůvodnění

I. Úvod

Na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“) bylo se společností ALESSIZ a.s. (jejímž právním nástupcem je účastník řízení) dne 16. prosince 2016 zahájeno správní řízení ve smyslu ust. § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů, jež byly do správního spisu převzaty dne 7. prosince 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 12838-2/2016-ERU, a podkladů, jež jsou veřejně dostupné [tzn. seznam všech registrovaných účastníků trhu (tj. soubor s označením „Seznam_vsech_registrovaných_ucastniku_CZ.xls“) veřejně dostupný na internetových stránkách operátora trhu (<http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>)], dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 16. prosince 2016 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 12838-3/2016-ERU, kterým byla účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona uložena pokuta ve výši 52 000 Kč, opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 16. prosince 2016, lhůta k podání odporu tedy uplynula 27. prosince 2016.

Dne 3. ledna 2017 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení z téhož dne nazvaný „Věc: Příkaz č. j. 12838-3/2016-ERU ze dne 16. 12. 2016 Podání odporu“, který byl správním orgánem posouzen v souladu s ust. § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu dle svého skutečného obsahu jako odpor proti příkazu.

V odporu účastník řízení uvedl, že jeho elektrárna je v rekonstrukci a není osazena turbínou, žádnou elektřinu tedy nevyráběla. Účastník řízení se domníval, že registrace u operátora trhu je nutná pouze, pokud by účastník řízení elektřinu skutečně vyráběl.

Odpor byl Úřadem vyhodnocen jako opožděný, ale na základě v něm uvedených tvrzení účastníka řízení byl dne 31. ledna 2017 předán podnět k posouzení možného zahájení přezkumného řízení. Dne 18. dubna 2017 bylo v přezkumném řízení vydáno rozhodnutí č. j. 04426-2/2017-ERU, kterým byl příkaz č. j. 12838-3/2016-ERU ze dne 16. prosince 2016 zrušen s účinky ode dne právní moci tohoto příkazu (tedy 28. prosince 2016). Toto rozhodnutí bylo účastníkovi řízení doručeno dne 24. dubna 2017. Kopie tohoto rozhodnutí byla dne 18. července 2017 vložena do správního spisu sp. zn. OSR-12838/2016-ERU záznamem z téhož dne, č. j. 12838-9/2016-ERU. Ve správním řízení bylo poté pokračováno.

Dne 22. srpna 2017 vypravil Úřad Žádost o sdělení, č. j. 12838-10/2016-ERU, ve které žádal právnickou osobu ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín, IČO: 24729035 (dále jen „společnost ČEZ Distribuce, a.s.“), o sdělení, v jakém období byl účastník řízení (jakožto výrobce elektřiny) připojen k distribuční soustavě. Žádost byla společnosti ČEZ Distribuce, a.s., doručena dne 23. srpna 2017.

Dne 22. srpna 2017 zaslal správní orgán účastníku řízení Výzvu ke sdělení, č. j. 12838-11/2016-ERU, kdy žádal vyjádření účastníka řízení k důvodům, proč se dosud neregistroval u operátora trhu, popřípadě nepožádal o zrušení licence č. 110806280. Výzva byla účastníku řízení doručena téhož dne. Účastník řízení se k této výzvě nijak nevyjádřil.

Dne 29. srpna 2017 byla Úřadu doručena odpověď společnosti ČEZ Distribuce, a.s., která byla do správního spisu sp. zn. OSR-12838/2016-ERU vložena pod č. j. 12838-12/2016-ERU. Dle tohoto přípisu výrobní účastník řízení byla k distribuční soustavě připojena za svého bývalého provozovatele a elektřinu do distribuční sítě dodávala v období od prosince 2006 do června 2008. Po převzetí provozovny účastníkem řízení nedošlo k uzavření smlouvy

o připojení výroby k distribuční soustavě. Od té doby výroba elektrickou energií do distribuční soustavy již nedodává, pouze v září 2008 byl přetok 3 kWh.

Dne 6. října 2017 zaslal správní orgán účastníku řízení Opětovnou výzvu ke sdělení, č. j. 12838-13/2016-ERU, kdy znovu žádal vyjádření účastníka řízení k důvodům, proč se dosud neregistroval u operátora trhu, popřípadě nepožádal o zrušení licence č. 110806280. Výzva byla účastníku řízení doručena téhož dne. Účastník řízení se k této výzvě opět nijak nevyjádřil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-12838/2016-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je ode dne 1. srpna 2008 držitelem licence na výrobu elektřiny č. 110806280 pro provozovnu „MVE MLÝN CHROUSTOVICE“ o celkovém instalovaném elektrickém výkonu ve výši 0,010 MW.

Dne 1. ledna 2017 prošel účastník řízení přeměnou, když ze společností ACTRA s.r.o. a ALESSIZ a.s. fúzí vznikl současný účastník řízení. O schválení fúze sloučením byl učiněn dne 5. prosince 2016 notářský zápis. Kopie tohoto zápisu byla dne 16. listopadu 2017 vložena do správního spisu sp. zn. OSR-12838/2016-ERU záznamem z téhož dne, č. j. 12838-16/2016-ERU

Dle veřejně dostupných údajů operátora trhu (viz <http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>), tj. společnosti OTE, a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318 (dále jen „OTE“ nebo „operátor trhu“), nebyl účastník řízení ke dni vydání tohoto rozhodnutí registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Obecný právní rámec

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence na výrobu elektřiny tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 23 odst. 2 písm. a) až i) nebo písm. k) až r) energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným správním deliktem v návaznosti na porušení povinnosti vyplývající z ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, z něhož plyne, že výrobce elektřiny, tj. držitel licence na výrobu elektřiny, je povinen zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu; zaregistrováním se výrobce elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Tato povinnost

je v energetickém zákoně zakotvena s účinností ode dne 30. prosince 2004 [před 1. lednem 2016 v ust. § 23 odst. 2 písm. n)].

Dle ust. § 10 odst. 1 písm. b) energetického zákona licence zaniká přeměnou nebo zánikem právnické osoby, nejde-li o případy dle ust. § 10 odst. 11 téhož zákona.

Dle ust. § 10 odst. 11 energetického zákona při přeměně právnické osoby může právní nástupce držitele licence nebo právnická osoba vzniklá odštěpením pokračovat v provozování licencované činnosti na základě rozhodnutí o udělení licence přeměňované právnické osoby za předpokladu, že do 1 měsíce ode dne právních účinků přeměny oznámí pokračování v licencované činnosti Úřadu a současně mu předloží žádost o udělení licence na činnost, kterou vykonává na základě rozhodnutí o udělení licence přeměňované právnické osoby. Do doby vydání rozhodnutí Úřadu o udělení licence pro přeměňovanou právnickou osobu nebo právnickou osobu vzniklou odštěpením pokračuje právní nástupce nebo právnická osoba vzniklá odštěpením ve výkonu licencované činnosti s tím, že datum prvního uvedení výroby do provozu zůstává zachováno. Vydáním rozhodnutí Úřadu o žádosti o udělení licence právnímu nástupci nebo právnické osobě vzniklé odštěpením zaniká licence přeměňované právnické osobě.

IV. II. Právní posouzení skutku

Účastník řízení dne 1. ledna 2017 prošel přeměnou. Do dne 1. února 2017 tedy měl Úřadu oznámit pokračování v licencované činnosti. Protože se tak nestalo, licence na výrobu elektřiny č. 110806280 dne 1. ledna 2017 zanikla dle ust. § 10 odst. 1 písm. b) energetického zákona.

Správní orgán má za zjištěné a prokázané, že účastník řízení byl držitelem licence na výrobu elektřiny č. 110806280, a to ode dne 1. srpna 2008 do dne 31. prosince 2016 (když dne 1. ledna 2017 přeměnou účastníka řízení licence zanikla).

Den rozhodný pro počátek běhu 30denní lhůty k registraci u operátora trhu byl 1. srpen 2008, tzn. den nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence. Nejpozději dne 2. září 2008 tedy již měl být účastník řízení v souladu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona registrovaným účastníkem trhu.

Správní orgán má za zjištěné a prokázané, že účastník řízení nebyl v období od 2. září 2008 do 31. prosince 2016 registrovaným účastníkem trhu, přestože v tomto období byl držitelem licence na výrobu elektřiny a měl tedy povinnost zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno pouze pro část výše uvedeného období, a to pro období od 2. září 2008 do 15. prosince 2016 (tj. do dne předcházejícího zahájení tohoto správního řízení), a proto je předmětem tohoto správního řízení porušení ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona účastníkem řízení pouze v období od 2. září 2008 do 15. prosince 2016.

IV. III. Formální a materiální stránka správního deliktu

S ohledem na vše výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 110806280, porušil ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, když v období od 2. září 2008 do 15. prosince 2016 nebyl

registrovaným účastníkem trhu, čímž naplnil formální znaky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.

Jelikož správní orgán shledal naplnění formálních znaků správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona (v období od 2. září 2008 do 15. prosince 2016), musel se zabývat také materiální stránkou uvedeného správního deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Při posouzení materiální stránky správního deliktu je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt.

Účel povinnosti držitele licence na výrobu elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu je třeba spatřovat zejména v tom, že tímto se držitel licence na výrobu elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Následně má jakožto registrovaný účastník trhu zajištěn přístup do systému OTE a je mu umožněno na trhu participovat za splnění podmínek pravidel trhu. Bez registrace u operátora trhu tedy není reálně možné vykonávat činnost výrobce elektřiny v rámci regulovaného trhu, byť veřejnoprávní oprávnění vzniká již udělením licence na výrobu elektřiny. Jedná se tedy o stěžejní povinnost výrobce elektřiny, na niž jsou následně navázány další povinnosti výrobce elektřiny vůči operátorovi trhu (viz zejména ust. § 30 odst. 2 energetického zákona), konkrétně například povinnost předkládat operátorovi trhu „Měsíční výkazy o výrobě a spotřebě elektřiny výrobcem“ dle ust. § 27 odst. 1 vyhlášky č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona, a následně dle ust. § 49 odst. 1 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, na základě kterých zpřístupní operátor trhu příslušnému provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy výpočet plateb za systémové služby, činnosti operátora trhu a na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů.

Dále v důsledku opomenutí výrobce elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu operátor trhu neví o existenci výrobce elektřiny a tedy ani nezná údaje o jeho vlastní spotřebě vyrobené elektřiny. Operátor trhu tak nemůže tyto údaje zahrnout do scénářů spotřeby, které vytváří. Dochází tak ke zkreslování poznatků operátora trhu, které jsou důležité pro predikci budoucího vývoje.

V daném případě došlo k narušení veřejného zájmu na regulaci trhu s elektřinou, neboť kdyby na trhu s elektřinou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti. Pro účely posouzení je však nutné také přihlídnout zejména k tomu, že účastník řízení již není, počínaje dnem 1. ledna 2017, držitelem licence na výrobu elektřiny, a také k tomu že účastník řízení je právnická osoba, která dle vydané licence měla provozovat provozovnu s celkovým instalovaným elektrickým výkonem pouze ve výši 0,010 MW, přičemž k faktickému zahájení licencované činnosti nikdy nedošlo.

Výše uvedené skutečnosti poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, nicméně tato společenská škodlivost dle správního orgánu nedosahuje takové míry intenzity, aby odůvodňovala závěr o naplnění materiální stránky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je nižší než nepatrná).

IV. IV. Zastavení správního řízení

Aby mohl správní orgán postihnout delikventa za spáchání správního deliktu, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytýkaného správního deliktu. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že vytýkané jednání v období od 2. září 2008 do 15. prosince 2016 sice naplnilo formální stránku správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, nenaplnilo však materiální stránku uvedeného správního deliktu. Je tedy nutné konstatovat, že vytýkané jednání účastníka řízení v období od 2. září 2008 do 15. prosince 2016 není správním deliktem dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, a proto správní řízení rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. o zastavení správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. OSR-12838/2016-ERU.

Správní orgán řízení zastavil analogicky podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona, když postupoval podle ust. § 112 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Analogie podle přestupkového zákona byla použita proto, neboť správní řád zastavení řízení z důvodu, že výše popsany skutek není přestupkem, neupravuje.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava